

§ 4 Verksamhetsberättelse för kulturförvaltningen 2018

Dnr 1.1/176/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

1. att godkänna och överlämna årsredovisning med bokslut 2018 till kommunstyrelsen
2. att hos kommunstyrelsen begära ombudgetering av 3,5 mnkr avseende icke förbrukade investeringsmedel inom satsningen för ytterstadsbibliotek
3. att hos kommunstyrelsen begära ombudgetering av 3,3 mnkr avseende icke förbrukade investeringsmedel från Trygghetsfonden för trygghetsskapande åtgärder vid Stockholms stadsbibliotek
4. att hos kommunstyrelsen begära ombudgetering av 1,3 mnkr avseende icke förbrukade investeringsmedel inom stadsmuseets ombyggnation och basutställning
5. att hos kommunstyrelsen begära tidigareläggning av investeringsmedel från 2020 till 2019 om 5 mnkr avseende Liljevalchs för specialbelysning och möbler
6. att kulturnämnden förklarar besluten omedelbart justerade

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2019-02-22.

Sammanfattning

Verksamhetsåret 2018 innebar en ökad närvaro och tillgänglighet till kulturen i Stockholm. Förvaltningens verksamheter redovisar flera goda resultat. Liljevalchs konsthall har slagit alla tiders publikrekord och noterat över 340 000 besök. Kulturskolan har ökat deltagandet, till exempel har El Sistema utökats med 400 elever och etablerat verksamheter i flera nya stadsdelar. I enlighet med stadens ateljéstrategi har ca 100 nya produktionslokaler tillkommit för konstnärer under 2018. Medeltidsmuseet redovisar 195 000 besök trots den varma sommaren. De samlade bibliotekslånen uppgår till nästan 4,4 miljoner. Kulturfestivalen och ungdomsfestivalen ”We are Sthlm” slog nya publikrekord med över 1 miljon besökare under fem dagar i augusti.

Kulturstrategiska staben

Kulturstrategiska staben kan redovisa en hög målluppfyllelse verksamhetsåret 2018. Arbetet har skett i linje med uppgjorda

planer och processer som involverat det fria kultur- och föreningslivet, andra förvaltningar, bolag, skolan liksom externa konsulter. Inom staden samarbetar staden proaktivt med fastighetskontoret, stadsdelarna och utbildningsförvaltningen. Bland projekt och samarbetspartner märks Campus Tensta, Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm, en ny skolbiopremie och ett allaktivitetshus i Skärholmen. En särskild etablering är Stockholms Kvinnohistoriska, en ny publik kulturverksamhet som har fått flerårigt stöd.

Positiva trender

Förvaltningens stöd till det fria kultur- och föreningslivet bidrar till en mångfald av kulturupplevelser med hög kvalitet. Det lokala kulturlivet och kulturen i stort stärks.

Den positiva trenden av upplevelsen av och tillgången till kultur i den egna stadsdelen fortsätter. Enligt medborgarundersökningen har andel nöjda ökat med 3 procentenheter till 55 % 2018. Totalt har staben fördelat ca 200 mnkr i stöd till det fria kultur och föreningslivet. Fördelningen visar att andelen beviljade stöd är något högre till ytterstaden än innerstaden. Sammantaget är en stor andel stockholmare nöjda med stadens kulturliv (88 %), en mindre ökning jämfört med 2017.

Två nya samlingslokaler, Park Älvsjö och Sköndals allaktivitetshus, har fått stöd och startat verksamhet. Rinkeby Folkets Hus och Folkets Husby visar en positiv och stabil utveckling. Kulturförvaltningen har genom pilotsamarbeten med tre stadsdelsförvaltningar bidragit till utvecklingen av lokala kulturhus, bland annat i Östberga.

Fler barnbesök

Subventionerade kulturbesök genom Kulanpremien[1] har ökat med 15 % jämfört med föregående år och tretton nya skolor har bokat kulturaktiviteter. Förskolorna i ytterstadens stadsdelsförvaltningar har god tillgång till professionell kultur. Mest nöjda med kulturaktiviteterna enligt årets skolenkät är eleverna i åk 2 (83 %).

100 nya konstnärsateljéer

Genom kulturlotsning, stöd och utbildning har kulturstrategiska staben stärkt förutsättningarna för kulturetableringar. Ateljé- och studiestödet når ytterligare 50 konstnärer och 100 nya ateljéer har tillkommit under 2018, bland annat i Slakthusområdet, Östberga och Vällingby. Med starkt stöd från kulturstrategiska staben öppnade Konstverket i Farsta omfattande produktionslokaler som ersätter Konstnärernas kollektivverkstad i Nacka och SITE:s produktionslokaler vid Telefonplan.

För att främja en ökad närvaro av kultur i det offentliga rummet har kulturstrategiska staben stöttat Trafikkontoret inom ramen för

Levande Stockholm [2]. Ett flertal kulturmatchningar mellan fastighetsägare och kulturaktörer har genomförts.

Digitaliserad ärendehantering och ny modell för planärenden

Hela hanteringskedjan av ansökningar och redovisningar till kulturstödet är digitaliserad vilket har en positiv miljöpåverkan. All pappershantering; kopiering, utskick och porto är avvecklad.

Stadens nya översiktsplan innehåller förbättrade förutsättningar för kulturliv i stadsplaneringen. Förvaltningen har infört en ny modell för beredningen av strategiskt viktiga planärenden. Kulturmiljö, kulturliv och kulturstrategi vägs samman och ger en god grund för vägval och prioriteringar.

Målen för ökade intäkter nådda

Ett flertal insatser görs för att öka förvaltningens intäkter. Avdelningarna har nått helhetsmålet om ökade intäkter. Som helhet ligger förvaltningen på 106 % i redovisningen av prioriterade intäktsslag.

De sammantagna ansökningarna ur fonder och program i Stockholms stad, Sverige och internationellt uppgår till 99,3 mnkr. Flera ansökningar i beloppet har beslut som skjutits till 2019. Under året har bidragsansökningar motsvarande 36,6 mnkr beviljats, vilket motsvarar 37 % av ansökningsbeloppet. De egna uppskattade medfinansierade kostnaderna uppgår till 2,8 mnkr (utöver kostnad för personal och lokal). Flera modeller för hur det fria kulturlivet kan arbeta eller gynnas av arbetet med intäktstrategier testas under 2018.

Statliga investeringsstöd till samlingslokaler

Fyra av fem ansökningar från samlingslokaler beviljades stöd från Boverket 2018. Beloppen uppgick till sammanlagt 6,7 mnkr, därtill utgick 1,9 mnkr i kommunal medfinansiering. Ett byte av plattform för E-tjänster är genomförd med lyckat resultat.

Kulturstöd till enskilda kulturaktörer fördelas med ett medvetet jämställdhetsperspektiv. Av beviljade ateljéstöd 2018 fördelades 62 % till kvinnor och 38 % till män vilket motsvarar de inkomna ansökningarna. Nya riktlinjer kring hot och sexuella trakasserier har införts och integrerats i beredning och uppföljning av kulturstödsansökningar. Reaktionen från kulturlivet på uppföljningen har varit positiv.

Flera samlingslokaler har under årets haft problem med bokningar som visat sig gälla odemokratiska aktiviteter. För att förebygga att detta upprepas har staben riktat särskilda informationsinsatser till de lokalförvaltande organisationerna samt förändrat ansökningsblanketterna.

Barn och unga

Av beviljade kulturstöd riktades 43 % till aktiviteter för, med och av målgruppen 0-25 år. Kulturombudsträff för förskolor med fokus normkritik och tredje upplagan av Kolla Kultur, en inspirationsdag för pedagoger, genomfördes i september på Kulturhuset/Stadsteatern. Samtliga arrangemang fick högt betyg av besökande pedagoger och kulturombud.

Stabens arbete har utvecklats starkt när det gäller kunskapen om platser i ytterstaden och kulturlivets förutsättningar där.

Kampanjer riktade mot barn och unga med funktionsnedsättning är genomförda. 100 aktiviteter vänder sig till barn och unga med funktionsnedsättning. Utbudets relevans och angelägenhetsgrad uppfattas som god.

Stabens kommunikation mot kulturaktörerna uppfattas positivt. 92 % är nöjda med bemötandet vid stabens öppna hus vilket är samma nivå som förra året. Tidigare frekventa klagomål på kommunikationen kring Kulan har minskat till det minimala och vänts till positiv respons sedan förvaltningen det senaste året tagit över dialogen från en extern part.

Liljevalchs konsthall/Stockholm konst

Stockholm konst förverkligar den konst i det offentliga rummet som tillkommer enligt enprocentsregeln. Därmed säkerställs målet om att konst av högsta kvalitet skall vara tillgänglig för alla stockholmare.

Liljevalchs uppdrag är att visa konst och form i minst fyra utställningar om året. Utställningsprogrammet vänder sig både till den breda publiken och till dem som är särskilt intresserade av vissa konstnärskap eller konst- och formriktningar.

Framgångsrika utställningar

2018 blev ett lyckosamt och publikdragande år för Liljevalchs. När siffrorna räknats samman kunde totalt 340 902 besökare noteras på fyra utställningar och två mässor.

Vårsalongen 2018 slog nytt rekord med 122 146 besök tack vare en spännande utställning. I ambitionen att nå nya målgrupper samarbetade Liljevalchs bland annat med stadsdelsförvaltningarna i ytterstaden och dess medborgarkontor med erbjudande om gratis visningar och biljetter.

Efter Vårsalongen gästades Liljevalchs en helg av konstmässan Market med 6 412 besök. Under sommaren visades Lars Lerins konstnärskap i helfigur och trots värmebölja drog utställningen 189 347 besökare – en siffra som historiskt bara slagits av en Méxicoutställning 1952. Höstens stora satsning var en affischutställning med sovjetiska revolutionsaffischer från 1920-talet (världens största samling som lånas in från Japan) – en, i

positiv mening, smalare utställning som rönt lovord i medierna.

Underhåll och investeringar

Liljevalchs har under de senaste åren trimmats med LED-belysning och mindre renoveringar. Våren 2018 avslutades arbetet med grundförstärkning och renovering av lanterniner, toaletter, personalrum och golv. Med "Liljevalchs +" [3] färdigt våren 2021 kan Liljevalchs möta de allt strängare kraven från institutioner och utlånare vad gäller miljön och säkerhet. De nya lokalförutsättningarna kommer också att stärka Liljevalchs position i det svenska och internationella konstlivet.

Kommunikation och finansiering

2018 har inneburit ett fortsatt arbete med att definiera, vårda och kommunicera Liljevalchs som varumärke och budskapsbärare både analogt och digitalt. Dialogen med externa finansiärer för projekt i stadens offentliga rum och för den utökade verksamheten efter 2021 har fortsatt. Utöver entréintäkter har Liljevalchs som mål att dra in 1,5 - 2 miljoner årligen via uthyrning och extern sponsring. Med Micasa har det uppskattade samarbetet kring guidad visning av Vårsalongen på stadens äldreboenden fortsatt.

Stockholms konsts uppdragsgivare/beställare är genom enprocentsregeln kommunala bolag, förvaltningar och byggherrar. År 2018 har varit expansivt och runt 140 konstprojekt har pågått i bland annat stadsutvecklingsområden och i många nya förskolor och skolor. Därtill har det konstnärliga gestaltungsarbetet för Slussen intensifierats med olika förstudier.

Konsten i det offentliga rummet

Stockholm konst har under 2018 fortsatt att se till att enprocentsregeln efterlevs, liksom arbetet med att förstärka projektledning och kommunikation. Avdelningen har också arbetat med de extramedel som var avsatta 2018 för offentlig konst på platser i ytterstaden som inte berörs av enprocentsregeln, bland annat genom en projekttävling för konstnärlig gestaltning i Vårberg.

För att tillgängliggöra den offentliga konsten för dem som inte har möjlighet att själva söka upp det fortsatte arbetet med att i bokform och på webben dokumentera de projekt som tillkommer genom enprocentsregeln och i samarbete med externa finansiärer. Traditionenligt anordnades också en enprocentgala med utdelning av utmärkelser.

Kulturskolan

Kulturskolan Stockholm har haft ett utvecklande år, verksamheten redovisar ökat deltagande:

- Rekordhøgt antal elevplatser i den avgiftsbelagda

verksamheten; totalt 18 061 elevplatser under året (16 405 avser terminskurser och 1 656 kortkurser för hela året).

- El Systemas verksamhet har ökat elevunderlaget med 400 elever till totalt 2 079 elever och etablerat verksamhet i två nya stadsdelar, Rinkeby och Rågsved.
- Projektet Rum för skapande har totalt nått 11 522 deltagare varav 4 922 deltagare i prova på verksamhet. (flickor: 5 251, pojkar: 4 749).
- Ny ämneskurs inom Skapa spel som innehåller dataspelsutveckling och skapande av brädspel där olika estetiska ämnen bidrar till att främja kreativiteten hos deltagarna.

Kulturskolan nådde under året 9 % av alla barn och unga mellan 6 – 22 år i Stockholm. Deltagandet skiftar mellan de olika stadsdelarna, i vissa innerstadsdelar deltar upp till 11 % av målgruppen och lägst är deltagandet i Rinkeby, med drygt 1 %.

Kulturskolan har under året erbjudit verksamhet för barn och unga i de stadsdelar där deltagandet inom kulturskolan var som lägst i staden. Målet var att deltagarantalet skulle öka till 9 % under 2018 via någon av kulturskolans verksamheter El Sistema, avgiftsbelagda terminskurser (boende i stadsdelen) samt avgiftsfria kurser och kulturköp. I samtliga fall överträffades deltagarmålet med bred marginal.

Särskild satsning på att nå nya målgrupper - projekt Rum för skapande

Kulturskolan Stockholm har för projektet Rum för skapande fått två statliga bidrag från Kulturrådet under året, totalt 9,2 mnkr. Bland genomförda projekt märks undervisning för barn och unga på 15 skolor och sju fritidsgårdar på Järvafältet. För barn och ungdomar med funktionsnedsättning har samarbeten genomförts med särskolorna med professionella artister och producenter. I Fagersjö och Rågsved har dans, teater och media erbjudits samt musikverksamhet för flyktingungdomar. Totalt har projekten nått över 10 000 deltagare under året.

Nytablering och utökning av El Sistema Stockholm

Verksamheten har under den aktuella perioden utökat sin verksamhet till att innefatta 2 079 elever och därmed uppnått verksamhetsårets mål gällande elevantal. Detta har kunnat ske genom den särskilda satsningen på Kulturskolan El Sistema Stockholm[4], vilket möjliggjort rekrytering av fler pedagoger. Idag finns verksamheten i stadsdelarna Skärholmen, Spånga-Tensta, Farsta, Rågsved och Kista-Rinkeby. Under verksamhetsåret har sju musikträffar genomförts med föräldrar och allmänhet samt deltagande gästmusiker från bland annat Sveriges Radios Symfoniorkester. I oktober startades en central

symfoniorkester som samlar elever i åldrarna 10 - 13 år.

Ett klimatsmart Stockholm

Kulturskolans enheter har genomfört energieffektiviseringar i samband med inköp, sophantering och möjlig återvinning av material i t.ex. bild och formundervisningen samt i hantering av kostym och scenografi.

Lokal- och säkerhetssamordnare och lokalstrateg har arbetat med planering av nya lokaler i Medborgarhuset på Södermalm och i Husby. El Sistema Stockholm eftersträvar att vara en pappersfri verksamhet. Verksamheten delar information och material genom gemensamma mappar. Ett återkommande önskemål från medarbetarna är bättre möjligheter till källsortering på de skolor där verksamheten bedriver undervisning.

Ekonomisk hållbarhet

Avdelningen har under året kraftsamlat kring uppföljning av verksamhet och ekonomi samt genomfört resultatdialoger med förvaltningens ledning månadsvis. Ett fokus har varit att följa upp den avgiftsfria verksamheten och redovisa konsupplad statistik för genomförda aktiviteter.

Ny IT-organisation och krisplan

Under 2018 genomfördes en kartläggning av kulturskolans verksamhet. Kulturförvaltningen har under året infört en ny IT-organisation enligt PM3-modellen. Kulturskolan har bemannat organisationen med objektsägare, objektsledare (50 %) och fyra objektsspecialister (20 % vardera). El Sistema Stockholm har inte haft möjlighet att använda kulturskolans administrativa system av elevuppgifter, CRM. Situationen kräver en snar lösning för att elevadministrationen ska kunna fungera. Kulturskolan upprättade under 2018 en krisplan som syftar till att skapa en organisation med tydliga rutiner, roller och funktioner i händelse av kris

Lokaler

Kulturskolan har under året genomfört en rad upphandlingar och genomfört investeringar i syfte att skapa ändamålsenliga lokaler och ökad uthyrning till andra parter. I januari flyttade kulturskolan in i nya lokaler i Vällingby centrum vilket har bidragit till en kraftig ökning av deltagandet.

Arbetsmiljöarbetet har fått stort utrymme under året. I Blå Husets Tensta har vapen- och drogtillslag i fritidsgårdens lokaler påverkat kontinuitet och trygghet. Kulturskolan har efter att huvudskyddsombudet gjort skyddsstopp genomfört handlingsplan och åtgärder som rapporterats till Arbetsmiljöverket och ärendet är avslutat.

Kulturskolans resurscenter

I Stockholms grund- och gymnasiesärskolor går ca 960 elever och resurscentret har i sin avgiftsbelagda verksamhet 235 unika elever, cirka 24 % av den totala målgruppen. Kulturskolan tar även emot elever med särskilda behov i Farsta, Husby, Kungsholmen och Odenplan samt enstaka elever i övriga enheter.

Kulturrådets bidrag till Rum för skapande möjliggör en särskild satsning på elever med funktionsvariation. Målet i projektet är att marknadsföra resurscentret, utöka med ytterligare deltagarplatser och att fler barn med funktionsvariation ska kunna gå på verksamheter i närområdet. Enheten planerar att bibehålla den uppsökande verksamheten i särskolorna och att genom personalstöd ge förutsättningar för fler enheter ta emot elever med funktionsvariation. Resurscentret firade 20-årsjubileum med en stor elevföreställning i Farsta och en vecka fylld med föreställningar och seminarier i de egna lokalerna.

Projekt för ökat deltagande och breddat utbud (urval)

- Under 2017 – 2019 samarbetar Kulturskolan Stockholm med sex andra länder i ett EU-projekt (Erasmus+) för att öka intresset och deltagandet bland målgrupperna nyanlända, flyktingar och asylsökande.
- Kulturskolan har under året ansvarat för det pågående projektet *Kulturskolan i storstan – minskat utanförskap genom samverkan* (2018/20) som finansieras av Allmänna arvsfonden och där kulturskolorna i Malmö och Göteborg ingår.
- Kulturskolans enhet Väst har under året arbetat med bland annat ”Funkismello” (melodifestival för personer över 15 år med kognitiv eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning) och samarbete med Sverige-Finska föreningen. Antal platser på sommarkurser har mer än tredubblats från 100 platser till 350 platser tack vare kulturskolans nya lokaler i Vällingby och genom att sommarkurser erbjudits både i juni och augusti.
- Enhet Nord har i bland annat Husby utökat kursutbudet för Skapa spel, musikproduktion, bild och form, streetdance och DJ-undervisning.

Kunskapsuppdrag och kvalitetsutveckling

För att kulturskolan ska vara relevant är det viktigt att verksamheten kombinerar ett samtida bildningsideal med förmedling av konstnärlig tradition. El Sistemas orkesterskola är ett gott exempel på detta. Kulturskolans kvalitetsarbete innefattar både intern utveckling och extern observation av verksamheten. Observationer i den rullande utvärderingen ”Våga Visa” genomförs av pedagoger från andra kulturskolor i länet samt

verksamhetsansvariga.

Stadsmuseiavdelningen

Medeltidsmuseet har trots den varma sommaren fortsatt ökande besöksiffror och 97 % av besökarna är nöjda med besöket. Genom visningar på lätt svenska i både museet och visningslägenheterna nås nya grupper som nyanlända och mindre barn. Stadsmuseiavdelningen arbetar strategiskt med närvaron på sociala medier och lägger alltmer resurser på detta vilket även innebär att antalet följare ökar.

Efterfrågad konstsamling

Stadens konstsamling har hög kvalitet och relevans vilket bekräftas av utställningsförfrågningar. Under året har 40 verk av 33 konstnärer varit utställda och utlånade till 6 museer och konsthallar. En särskild satsning har gjorts på vård- och omsorgsboenden samt gruppboenden för att byta ut gamla verk mot nyinramade och vårdade konstverk.

Nya Stadsmuseet

Verksamhetsåret har präglats av planeringen och genomförandet av Stadsmuseet där fokus kommer att ligga på stockholmarna. Öppettiderna blir mer generösa än tidigare, restaurangen blir en träffpunkt i staden och det finns fler utrymmen att träffas på. Viktiga målgrupper är barn, familjer och unga vuxna. Återinvigningen har flyttats till 2019 vilket medför omprioritering av arbetsuppgifter samt att delar av årets intäktskrav inte kommer har nåtts.

Planfrågor

Stadsmuseiavdelningen har utarbetat ett mer konkret och tydligare arbetssätt för kulturhistorisk värdering, vilket är mycket efterfrågat externt, och som har presenterats för Fastighetskontoret och Sweco.

Processen med gemensam beredning av planärenden inom kulturförvaltningen har påbörjats och under maj månad lyftes ett planärende för Lövholmen till kulturnämnden. Formerna för hur den gemensamma beredningen ska gå till är under fortsatt utarbetande.

Stadsmuseets geografiska organisation som överensstämmer med Stadsbyggnadskontorets fortsätter att bidra till att kulturmiljöfrågorna i högre grad efterfrågas tidigt i planeringsprocessen. Kulturmiljö har med stöd från Stadsholmen utbildat bygglovhandläggare i Gamla stan i byggnadshistoriska och arkeologiska frågor och haft diskussioner om tillämpningen av PBL.

Stockholms stadsbibliotek

Stockholms stadsbibliotek når till stor del de förväntade resultat som formulerats för året. Under 2018 har särskilt fokus legat på att främja det lokala kulturlivet, särskilt i ytterstaden.

Stockholmarna har generellt sett en positiv uppfattning om kulturinstitutionerna inom staden. Allra mest positiv uppfattning har Stockholmsborna om biblioteket enligt 2018 års enkätundersökning inom Stockholms stad.

Både de fysiska och digitala besöken ökar

Under 2018 har knappt 11 miljoner besök gjorts inom Stockholms stadsbibliotek, både fysiska och digitala. Som jämförelse gjordes 10,3 miljoner besök under 2017 vilket innebär en ökning med knappt 7 procent. Så gott som samtliga bibliotek har fungerat som vallokaler under förtidsröstningen under året och biblioteken har på så sätt nått många nya stockholmare. Stadsbiblioteket vid Odenplan har ökat sina fysiska besök med drygt 5 procent under 2018 jämfört med föregående år, en ökning om 48 000 besök. Under september månad hade Stadsbiblioteket vid Odenplan 101 041 besökare vilket är besöksrekord per månad sedan mätningarna började 1997.

De digitala besöken har ökat med 10 procent 2018 (6,1 miljoner besökare) jämfört med 2017, en ökning om drygt 500 000 besök vilken delvis kan hänföras till Biblio[5] och de strömmande ljudböckerna där stockholmarna går in via hemsidan i stället för direkt i appen. Ökningen kan också förklaras med den allmänna demografin där internetanvändningen nu går uppåt i åldrarna.

Barnbokslån och e-medier ökar

Stockholms stadsbibliotek erbjuder ett rikt utbud av medier och under 2018 har det gjorts drygt 4,2 miljoner lån vilket är en ökning med 3 procent jämfört 2017, en ökning med 124 000 utlån. Utlån av barnmedia har under 2018 ökat med 3 procent jämfört med 2017. Utlån av e-medier fortsätter att öka och under 2018 ökade utlåningen av denna medietyp med 14 procent jämfört med 2017. 20 procent av dessa utgörs av barnmedier, vilket är ett direkt resultat av e-läseappen Bibblix popularitet.

Nytt bibliotek i Östberga, meröppet i Luma och Spånga

Ett allaktivitetshus med bibliotek öppnade 1 september i Östberga. Under hösten uppmärksammades denna satsning av Stockholms stad då kulturförvaltningen, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning och föreningslivet i Östberga delade på stadens trygghetspris.

Stockholms stadsbibliotek har under året tagit fram teknisk kravställning samt samordnat arbetet att införa meröppet på ytterligare två bibliotek, Luma och Spånga. Meröppet innebär

tillgång till biblioteket under tider då biblioteket inte är bemannat.

Preliminära siffror visar att avdelningen genom sitt miljöarbete når stadens målsättning om att sänka elanvändningen med 10 procent mellan 2016 - 2020 liksom årets mål om 3 procents sänkning av användningen.

Aktivt och framgångsrikt intäktarbete

Stockholms stadsbibliotek har under 2018 arbetat aktivt utifrån förvaltningens intäktstrategi vilket medfört en positiv effekt på budgeten. Centrala riktlinjer har tagits fram för externa samarbeten vilka även fått spridning till andra avdelningar inom förvaltningen.

Under 2018 har Stockholms stadsbibliotek beviljats externa medel från Statens kulturråd för följande satsningar:

- Bibblix om 7,7 mnkr tillsammans med Malmö stadsbibliotek.
- Rörligt bibliotek om 4,2 mnkr.
- Barn och unga med funktionsvariation om 1,4 mnkr. Projekten fortsätter under 2019 och därmed kommer projektmedlen att överföras till det nya året.
- Världens bibliotek, där Malmö stad var huvudsökande, 5,2 mnkr.
- Inköpsstöd, 2 mnkr, som delas med Medioteket.

Uppdraget att ordna verksamhet *för, med och av* barn formuleras i styrdokumentet Kultur i ögonhöjd[6]. Stockholms stad är ett finskt förvaltningsområde och inom ramen för detta erbjuds sagostunder på finska inom Stockholms stadsbibliotek. Bland andra insatserna för att främja deltagande och tillgänglighet märks:

- Digitala biblioteket har under året drivit ett pilotprojekt med barn i Rinkeby som metodutveckling i att sprida appen Bibblix i områden i ytterstaden där användningen hittills varit låg.
- Det rörliga biblioteket har under året fokuserat på att etablera temporär biblioteksverksamhet i prioriterade LUP-områden med fokus på Östberga som ett svar på årets ytterstadssatsning.
- Rinkeby bibliotek har tillsammans med Rinkeby ungdomsgård ordnat författarträffar, de har även varit på plats för att nätverka med personal och ungdomar samt skänkt utgallrade böcker till ungdomsgårdens bokhylla.
- Under våren arrangerade Sverige - finska barnkulturföreningen Mukulat en minifestival för allmänheten på Stadsbiblioteket vid Odenplans

barnavdelning.

- Tensta och Kista bibliotek har samarbetat med lokala fritidsgårdar för att utveckla bibliotekens utbud. I Järva har samarbeten med bland annat Interpeace, Podium, Tensta konsthall, Programmering utan gränser och Vinnovera har ägt rum på Järvas bibliotek med stimulerande aktiviteter för ungdomar.

Sjukfrånvaro och synpunkter från allmänheten

Inom Stockholms stadsbibliotek har sjukfrånvaron för perioden minskat till 6,71 % jämfört med 6,9 % föregående år. Denna förbättring kan kopplas till ledarskapsfrågor på vissa håll inom avdelningen.

Utöver inköpsförslagen har 449 synpunkter registrerats under 2018. Under 2017 registrerades 474 synpunkter.

Evenemangsavdelningen

Evenemangsavdelningens verksamhet har med råge nått uppsatta mål. Kulturnatten slog återigen rekord med 146 deltagande institutioner och aktörer, 17 vigslar genomfördes i Stadshusparken i samband med Europride. Kungsträdgården nådde bättre resultat än förväntat vilket gjorde det möjligt att presentera fler kulturprogram. Utöver den planerade verksamheten har även ett antal projekt tillkommit: Levande Stockholm där avdelningen genomfört evenemang i ytterstaden och city med Trafikkontoret, en minneskonsert på årsdagen av terrorrådet på Drottninggatan i Kungsträdgården med SLK och SVT, en hyllning till det VM-guldvinnande landslaget i hockey, samt en manifestation mot rasism med fotbollslandslaget.

Kulturfestivalen och We are Sthlm slog publikrekord på över 1 miljon besök och rekord på samtliga scener. Kulturfestivalens särskilda satsning på cirkusföreställningen "Aquanauts" blev en succé med över 100 000 personer som såg föreställningen under fem dagar. Glädjande nog har antalet brott legat på en minimal nivå och sexualbrotten minskade kraftigt. Totalt under fem dagar anmäldes färre brott än under en vanlig fredag- eller lördagskväll i city. Året avslutades med produktionen av nyårsfirandet runt Saltsjön i city.

Avdelningen lyckades öka intäkterna rejält, vilket möjliggjorde att mer medel kunde avsättas för program och kultursatsningar. Omprioriteringar har gjorts i budgeten för att täcka kostnadsökningar på grund av olyckstillbudet under Aquanauts samt årsdagen av terrorattentatet på Drottninggatan.

[2] Syftar till att levandegöra stadens offentliga rum, skapa trivsamma utemiljöer och ett attraktivt stadsliv.

[3] Nybyggt annex till Liljevalchs som invigs 2021.

[4] El Sistema Stockholm är en orkesterskola inom Kulturskolan Stockholm, där barn och unga blir del av en symfoniorkester.

[5] En digital app för lån av ljudböcker.

[6] Kultur i ögonhöjd – för, med och av barn och unga – är ett program för barn och ungdomskultur i Stockholms stad.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet)

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) och Olle Burell m.fl. (S) enligt följande:

Verksamhetsberättelsen för år 2018 är en upplyftande läsning. Alla tiders publikrekord på Liljevalchs varvas med allt fler elever på kulturskolan. Som en röd tråd genom ärendet går även de satsningar som har gjorts i ytterstaden. 2018 har varit ett produktivt år med flera nya satsningar.

I dagarna har Stockholms kvinnohistoriska museum invigning. Hundra nya ateljéer har tillkommit, bland annat i Östberga och Vällingby. En särskild satsning på offentlig konst i ytterstaden gjordes under 2018. Kulturskolans resurscenter firade dessutom 20-årsjubileum.

Stadsbiblioteket vid Odenplan slog även rekord i antal besök, samtidigt som ett allaktivitetshus med bibliotek öppnade i Östberga. Stadsbibliotekets lokala enheter har haft ett samarbete med berörda stadsdelar, fritidsgårdar, skolor och lokala brottsförebyggande råd för att komma framåt i trygghetsarbetet vilket gett en tydlig positiv effekt i biblioteksmiljön. Såväl kulturnatt som kulturfestival slog rekord samtidigt som antalet brott minskat kraftigt.

Stadsmuseet På plats Östberga 2017 har fått pris för årets samtidsdokumentation. Kulturförvaltningen har varit en viktig del i stadsdelarnas lokal utvecklingsprogram och kunskapen om platser i ytterstaden och kulturlivets förutsättningar där har utvecklats starkt.

När det gäller den kulturstrategiska staben är det mycket positivt att se hur viktigt stödet till det fria kultur- och föreningslivet har varit för att sprida kulturen över hela Stockholm. Något ytterligare som är värt att nämna är de nya riktlinjer kring hot och sexuella trakasserier som införts i beredning och uppföljning av kulturstödsansökningar.

Det är en verksamhetsberättelse med hög måluppfyllelse och ett effektivt användande av skattemedlen. På grund av de stora nedskärningar i kulturbudgeten 2019 är risken överhängande att nästa års verksamhetsberättelse får en helt annan prägel, med både lägre ambitioner, färre uppfyllda mål och en ekonomi som inte går ihop.

Ersättaryttrande

Sofia Lundin (Fi) instämmer i särskilt uttalande från vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) och Olle Burell m.fl. (S).